

grond van het Groot-privilege van hertogin Maria van Bourgondië, waarbij de Hollandse steden hun vroedschappen, die haar vader, Karel de Stoute, had laten uitsterven, terugkregen en nu 'ten ewigen dage', kreeg ook Rotterdam (voor het eerst?) het privilege om een vroedschap in te stellen. Het werd nu een lichaam met politieke betekenis, dat niet alleen de tresoriers maar ook de boonheren uit zijn midden benoemde via de loting met de witte en zwarte bonen, en dat zodoende invloed had op de jaarlijkse verkiezing van de burgemeesters en schepenen van Rotterdam, die door deze boonheren geschiedde. In 1483 werd dit privilege iets veranderd. Daar werd 1000 pond voor betaald aan Maximiliaan van Oostenrijk; die zou hij aan de stad moeten terugbetalen als hij het privilege zou intrekken—iets dat natuurlijk praktisch uitgesloten was en ook niet is gebeurd. Wanneer we het oudstbewaarde resolutieboek van de vroedschap, daterend van 1495, ter hand nemen zien we, dat op de perkamenten omslag de titel 't Veertichboeck' staat maar dat deze Veertig nu inderdaad als een bestuurscollege optreden. De naam Veertig is spoedig in onbruik geraakt en verdrongen door de naam Vroedschap; de bestuursmacht is tot 1795 voor een belangrijk deel bij dit college blijven berusten¹⁵).

We zijn hiermee al midden in het Bourgondische tijdvak van de Hollandse geschiedenis aangeland, begonnen in 1428, een jaar door de Blécourt eens aangeduid als het begin van onze nieuwere geschiedenis. Sinds 1418 was Rotterdam voor gravin Jacoba van Beieren verloren omdat het de zijde van haar oom van vaders kant, Jan van Beieren, gekozen had, die later (1424) zijn aanspraken op de opvolging aan haar neef van moeders kant, Philips de Goede van Bourgondië overdeed. Rotterdam had intussen haar belang en waarde voor de strijdende partijen bewezen: Jan van Beieren noemde haar in 1418 de 'clavis Hollandiae', de sleutel tot Holland¹⁶). Jaren van voorspoed voor de stad en voor heel Holland volgden, totdat in 1467 Philips overleed. Hij werd opgevolgd door zijn zoon Karel de Stoute, die in Den Haag door zijn onderdanen als graaf gehuldigd werd op 21 juli 1468.

Van deze huldiging bezitten wij een kort maar sprekend relaas in het Oud-memoriaal van schepenen, te boek gesteld door de stadssecretaris, die mogelijk zelf in de Ridderzaal te 's-Gravenhage aanwezig is geweest¹⁷). Omdat een en ander ook voor Rotterdam consequenties heeft gehad wil ik U dit verslag letterlijk citeren.